

Jaarverslag VTH 2023-2024

gemeente
Het Hogeland

Jaarverslag VTH 2023-2024

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag vergunningen, toezicht en handhaving over de jaren 2023 en 2024 (Jaarverslag VTH 2023 – 2024). Dit jaarverslag is voor het jaar 2023 verplicht op grond van artikel 7.7 van het voormalige Besluit omgevingsrecht. Voor het jaar 2024 is de wettelijke grondslag gelegen in artikel 13.11 van het Omgevingsbesluit. De wijziging van de wettelijke grondslag heeft te maken met de Omgevingswet die op 1 januari 2024 in werking is getreden.

Het jaarverslag heeft betrekking op de activiteiten van het team RO/VTH in de jaren 2023 en 2024. Het betreft hier activiteiten die vallen onder de Wabo, de Omgevingswet, de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en een aantal bijzondere wetten, waaronder de Alcoholwet. Het onderdeel OOV (openbare orde en veiligheid) valt vooralsnog buiten de reikwijdte van dit jaarverslag omdat daarover op een andere manier wordt gerapporteerd. Ook de jaarverslagen van verbonden partijen (Veiligheidsregio Groningen en de Omgevingsdienst Groningen) zijn niet in dit verslag opgenomen omdat deze partijen separate verslagen opstellen.

Het jaarverslag begint met algemene ontwikkelingen. Hier wordt ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan. Daarna komen de onderdelen vergunningen, toezicht en handhaving aan bod. Hier wordt ingegaan op het aantal afgegeven vergunningen, het toezicht en de eventuele handhaving.

Algemene Ontwikkelingen

Hieronder wordt ingegaan op een aantal ontwikkelingen die zich in 2023 en 2024 hebben voorgedaan. De focus ligt daarbij op de Omgevingswet, de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en de Wet VTH.

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Deze wet heeft veel wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving vervangen, waaronder de Wet ruimtelijke ordening, de Wet milieubeheer, de Wet natuurbescherming en de Tracéwet. De Omgevingswet is een wet met veel impact voor inwoners en bedrijven, maar ook voor de gemeentelijke organisatie. De afgelopen jaren is veel tijd en energie gestoken in de implementatie ervan. Zo zijn bijvoorbeeld werkprocessen en documenten (waaronder brieven en beschikkingen) aangepast aan de Omgevingswet en heeft een provinciaal samenwerkingsverband zich beziggehouden met het stroomlijnen van de werkprocessen met de verbonden partijen.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

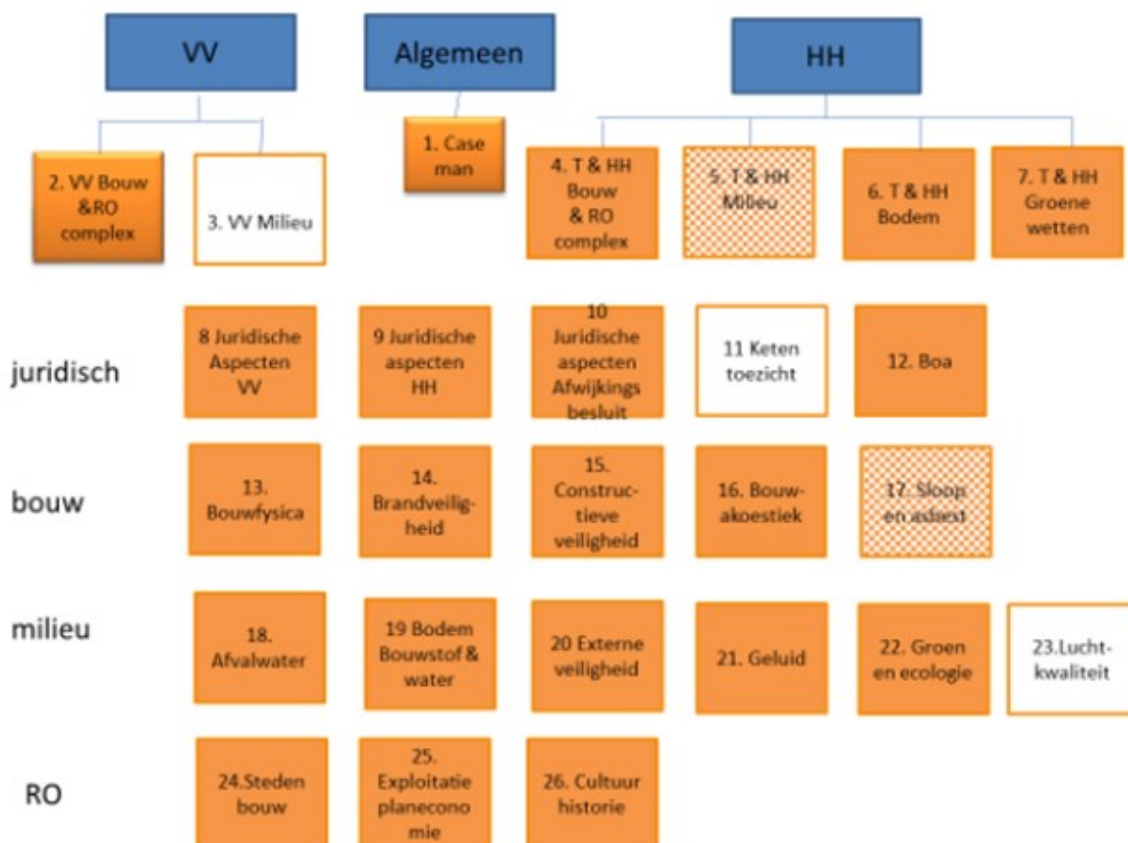
Een andere belangrijke ontwikkeling in de bouw is de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Belangrijke onderdelen van deze wet zijn de eindverantwoordelijkheid en de aansprakelijkheid voor de kwaliteit van de bouw. Deze verschuiven naar de opdrachtnemer (de aannemer of installateur). Doel hiervan is de kwaliteit in de bouw te borgen. Zo zijn marktpartijen verantwoordelijk voor de toetsing van het bouwontwerp en de controle op de uitvoering tijdens de bouw. Hiermee verschuift een aantal taken van het bevoegd gezag dus naar private marktpartijen. Ook de implementatie van deze wet, die net als de Omgevingswet op 1 januari 2024 van kracht is geworden, heeft de afgelopen tijd veel tijd en energie gekost.

Wet VTH

Het doel van de wet VTH, die nu onderdeel is van de Omgevingswet, is een veilige en gezonde leefomgeving, door het bevorderen van de kwaliteit en samenwerking bij de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht. De kwaliteitseisen hebben betrekking op de verplichte minimale omvang, ervaring en kennisniveau van organisatieonderdelen die VTH-taken uitvoeren. Het werkaanbod is hierop niet van invloed. Het onderzoek hiernaar, dat uitgevoerd is door adviesbureau MasterMeester, heeft uitgewezen dat voor een zeer groot deel aan de wettelijke eisen wordt voldaan. Voor enkele specialistische taakonderdelen is een vorm van uitbesteding of samenwerking nodig. In 2025 zal MasterMeester opnieuw onderzoeken in hoeverre wordt voldaan aan de nieuwste versie van de kwaliteitscriteria.

In de Adviesrapportage Kwaliteitscriteria VTH van MasterMeester zijn 26 deskundigheidsgebieden doorlopen en beoordeeld, zie onderstaand figuur.

Figuur 1: Uitvoering van deskundigheidsgebieden

Oranje: Dit deskundigheidsgebied mag Het Hogeland zelf gaan uitvoeren;

Wit: Dit deskundigheidsgebied dient door ODG te worden uitgevoerd;

Blokkjespatroon: Dit deskundigheidsgebied bevat activiteiten die door ODG uitgevoerd moeten worden en activiteiten die door Het Hogeland uitgevoerd mogen worden.

Vergunningverlening

Onderstaand een overzicht van alle ingediende vooroverleggen en aanvragen op het gebied van de Wabo/Omgevingswet. Deze gegevens zijn afkomstig uit de zaaksystemen Join, Squit en RX Mission. In de overzichten zijn, ter vergelijking, ook cijfers uit enkele voorgaande jaren meegenomen.

Tabel 1: Aantal ingediende vooroverleggen 2022-2024

Jaartal	Vooroverleg
2022	568
2023	538
2024	533

Toelichting: Het vooroverleg betreft een informeel overleg met de aanvrager. Hierin wordt getoetst aan het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan) en aan redelijke eisen van welstand. In veel gevallen leidt het vooroverleg tot een aanvraag om omgevingsvergunning. Als gevolg van het vooroverleg wordt de aanvraag om omgevingsvergunning soms aangepast om zo de kans op een vergunning te vergroten. Het aantal vooroverleggen is de laatste jaren redelijk stabiel.

Omgevingsvergunningen

Onderstaand een overzicht van het aantal ingediende aanvragen voor een omgevingsvergunning.

Tabel 2: Aantal ingediende omgevingsaanvragen, activiteit bouw 2022-2024

Jaartal	Aangevraagd	Verleend
2022	495	349
2023	505	397
Omgevingswet:		
2024	660	514

Toelichting: Met de komst van de omgevingswet zijn de activiteiten waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd gesplitst. Daardoor is er geen goed vergelijk te maken met de voorgaande jaren. Voorheen zagen de cijfers eruit zoals hieronder weergegeven. Deze cijfers vallen hoger uit omdat alle activiteiten werden meegenomen, dus niet alleen de activiteit bouw.

Jaartal	Aangevraagd	Verleend
2021	887	639
2022	792	588
2023	848	622

Sloopmeldingen

Tabel 3: aantal sloopmeldingen 2022-2024

Jaartal	Sloopmeldingen
2022	582
2023	558
2024	488

Toelichting: 2024 laat een daling zien ten opzichte van voorgaande jaren. Op het aantal meldingen en sloopaanvragen heeft de gemeente geen invloed.

Milieumeldingen / melding MBA

Tabel 4: Aantal ingediende milieuvergunningen en milieu- en bodemmeldingen 2022-2024

Jaartal	Milieuvergunningen	Milieumeldingen	Melding Besluit Bodemkwaliteit
2022	12	86	116
2023	8	98	128
MBA			
2024		218	204

Toelichting: Het grotere aantal milieumeldingen heeft te maken met veranderde wetgeving (van Wabo/Wet milieubeheer naar Omgevingswet). De uitbreiding van meldingen zorgt ervoor dat het bevoegd gezag beter zicht heeft op milieubelastende activiteiten in de regio.

Overige meldingen

Tabel 4: overige meldingen 2024

Mobiele puinbreker	Brandveilig gebruik	Toepassen bouwstoffen	Bodemsanering	Knalapparaten
10	25	4	12	9

Meldingen WKB

Tabel 4: Aantal ingediende meldingen in kader van WKB

Jaartal	Bouwmelding WKB	Gereedmelding WKB
2024	18	1

Dit zijn meldingen

Informatieplichten

Tabel 5: Aantal ingediende informatieplichten 2024

Jaartal	Starten of wijzigen MBA	Ongewoon voorval	Strijdigheid Besluit bouwwerken	Start werkzaamheden	Beëindiging werkzaamheden
2024	177	4	23	49	4

Informatieplichten vloeien voort uit sommige milieubelastende activiteiten. Het zijn documenten met inhoudelijk informatie die moeten worden gestuurd aan het bevoegd gezag.

Vergunningen van rechtswege

Vanaf het indienen van een aanvraag tot het besluit (reguliere procedure) bedraagt de termijn 8 weken met een mogelijkheid om de proceduredtijd te verlengen met 6 weken. Als er binnen deze termijn geen besluit is genomen, wordt de vergunning van rechtswege verleend. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is dit fenomeen komen te vervallen.

In 2023 zijn er 2 vergunningen van rechtswege verleend.

Toezicht en handhaving

De gemeente heeft zelf geen milieutoezichthouders in dienst. De Omgevingsdienst Groningen voert voor ons alle toezichtstaken uit die behoren tot het basistakenpakket.

Tabel 7: overzicht verdeling toezicht

	Toeziht APV	Toeziht Omgevingswet	Toeziht Milieu
Het Hogeland	Gemeente	Gemeente	ODG

Controles

Milieucontroles

Zoals in de inleiding van dit jaarverslag al is aangegeven, rapporteert de Omgevingsdienst Groningen separaat over controles die zij hebben uitgevoerd. Hierom worden deze niet in dit jaarverslag opgenomen.

Wabo/Omgevingswet-controles

Op basis van de voorschriften, vermeld in de omgevingsvergunning en de van toepassing zijnde wetgeving, wordt toezicht gehouden. De controles lopen samen met de bouwfase en zijn voornamelijk gericht op constructieve- en brandveiligheidseisen. Controles zijn risicogestuurd (hoe hoger het risico, des te meer controles).

Controle van vergunningen en/of meldingen vindt plaats bij start van de bouw (1^e paal en/of wapening-controle), bij grote projecten kan er tussentijds ook nog een controle plaatsvinden (verdiepingsvloer of dak) en tot slot vindt er een eindcontrole plaats. In verband met de Wkb zijn bepaalde controlemomenten door de gemeente komen te vervallen.

In tabel 8 staat een overzicht van de uitgevoerde Wabo/Omgevingswet-controles.

Tabel 8: overzicht Wabo/Omgevingswet-controle

Categorie	Aantal 2023	Aantal 2024
Algemeen	523	565
Grote bouwwerken (3 controles)	16	55
Medium bouwwerken (2 controles)	211	198
Kleine bouwwerken (1 controle)	246	256
Inventariserende controles (illegale bouw)	49	33
In behandeling (1 controle; nog niet afgerond)	121	178

Toelichting: In 2024 is het aantal controle(momenten) van grote en medium bouwwerken fors toegenomen.

Klachten en meldingen openbare ruimte

Bij de gemeente worden de meldingen openbare ruimte afgehandeld door het beheerbureau en door het team VTH. De meldingen openbare ruimte zijn erg divers van aard. Voor het afhandelen van de meldingen openbare ruimte, binnen het team VTH, wordt gebruik gemaakt van de BOA's. We hebben in totaal 1607 meldingen ontvangen in de openbare ruimte waarop de inzet van BOA's is geweest.

APV/bijzondere wetten

Onderstaand een overzicht van alle ingediende APV gerelateerde aanvragen in 2022, 2023 en 2024.

Overzicht ingediende aanvragen

Tabel 10: Overzicht ingediende APV gerelateerde aanvragen.

Categorie	Aantal 2022	Aantal 2023	Aantal 2024
Evenementen vergunningen	192	189	186
Vergunningen APV/BZ	94	46	31
Meldingen APV/BZ	207	286	296
Ontheffingen APV/BZ	252	223	237
Kennisgeving incidentele festiviteiten	26	20	23
Verklaring ander bevoegd gezag	5	11	8
Alcoholvergunning	16	28	21

Toelichting: Het aantal evenementenvergunning is redelijk stabiel. Een verklaring hiervoor is dat het vaak terugkerende (jaarlijkse) evenementen zijn. De verschuiving van de categorie 'Vergunningen APV/BZ' naar 'Meldingen APV/BZ' is onder meer te verklaren door het meer meldingsplichtig laten zijn van activiteiten die eerst vergunningplichtig waren.

Tabel 11: Ingediende omgevingsvergunningen met activiteit Kap/Inrit

	Activiteit Kap	Activiteit Inrit
2022	132	45
2023	149	94
2024	198	35

Toelichting: In de activiteit 'kap' valt een relatief hoge toename te constateren. De activiteit 'inrit' kent een uitschieter in 2023. Dit heeft voor een groot deel te maken met de bouw van nieuwe woningen en bedrijfspanden.

Advies en ondersteuning

Tabel 12 Overzicht juridische ondersteuning 2022, 2023 en 2024

Categorie	2022	2023	2024
Handhavingsverzoeken	23 ontvangen, 16 afgehandeld	25 ontvangen, 16 afgehandeld	22 ontvangen 16 afgehandeld
Zienswijzen	9	3	13
Voornemen last onder dwangsom	4	2	15
Last onder dwangsom	2	2	6

Toelichting: Het aantal handhavingsverzoeken is in 2024 ten opzichte van de voorgaande jaren gelijk gebleven. Daarentegen zijn de voornemens en lasten onder dwangsom fors gestegen. Ook het aantal zienswijzen in 2024 is fors gestegen ten opzichte van 2023.

Conclusies en aanbevelingen

De cijfers geven een vertekend beeld te zien doordat er een verschuiving in activiteiten onder de omgevingswet.

Het team VTH heeft in 2024 opnieuw laten zien wendbaar, professioneel en resultaatgericht te zijn. We zijn trots op wat we samen hebben bereikt en blijven werken aan een transparante, dienstverlenende en handhavende overheid – ten dienste van onze inwoners en ondernemers.

Vooruitblik

Onze focus ligt op:

1. Verder optimaliseren van werkprocessen onder de Omgevingswet
2. Versterken van risicogericht vergunning verlenen en toezichthouden
3. Digitalisering en verbeterde klantcommunicatie
4. Herijking VTH-beleid en prioritering
5. Professionalisering van toezicht op milieu, geluid en energie
6. Functioneel beheer: doorontwikkeling van Rx.Mission, rapportages en zaaktypes
7. Inzet op datagedreven werken en managementinformatie voor sturing
8. Bewustwording en registratie van algoritmegebruik (i.v.m. landelijk register)